

DAYANIŞMA ÇEMBERİ

Yaşayan Örnek: Bursa Şifahane

Bölüm 6 / 7

Hazır mekânı, insan birikimini ve ortak maksadı
yaşayan bir modele dönüştürmek

Artık elimizde yalnızca bir fikir yok.

Bursa'da yıllardır oluşmuş bir kadın dayanışma ağı, farklı alanlarda çalışan uzmanlar, toplumsal güven ve faaliyete açılacak gerçek bir bina bulunuyor.

Şifahane bu nedenle sıfırdan hayal edilen bir proje değil; var olan imkânların adil bir sistemle birbirine bağlanmasını bekleyen güçlü bir başlangıçtır.

YAŞAYAN PILOT

“Bursa Şifahane, Dayanışma Çemberi’nin yalnızca anlatıldığı değil, sınıldığı ve öğrenildiğı yaşayan bir pilot olabilir.”

Şifahane'nin ilk sermayesi yalnızca bina değildir.

Mekân çok kıymetli bir başlangıçtır; fakat onu yaşayacak olan, yıllar içinde oluşan güven, kadınların dayanışma tecrübesi, uzmanların bilgisi, gönüllü emek ve toplumla kurulmuş ilişkilerdir.

Pilotun gerçek gücü, bu maddi ve manevi kaynakların birbirini tamamlayabilmesindedir.

Bugün elimizde bulunan temel imkânlar

- Faaliyete uyarlanabilecek dört katlı bir bina
- Üst iki katta toplam on iki oda
- Psikoloji, danışmanlık ve farklı terapi alanlarında uzmanlar
- Eğitim, nefes, yaşam koçluğu ve workshop birikimi
- Uzun yıllara dayanan geniş kadın dayanışma ağı
- Bursa'da oluşmuş toplumsal ilişki ve güven

Hazır olan şey, tamamlanmış sistem değildir.

Binanın ve insan ağının varlığı çok güçlüdür; fakat görevler, katkılar, kararlar, gelirler ve haklar açık bir düzene bağlanmadan bu imkân kendiliğinden Dayanışma Çemberi'ne dönüşmez.

Şifahane'nin pilot oluşu, tam da bu geçişi birlikte kuracak olmamızdan kaynaklanır.

İlk adım binayı doldurmak değil, ortak maksadı netleştirmektir.

Şifahane birbirinden bağımsız hizmetlerin aynı çatı altında oda kiraladığı bir merkez olarak da çalışabilir. Fakat bizim hedefimiz bundan daha bütünlüklüdür.

Her faaliyet, insanın bedensel, ruhsal, zihinsel ve toplumsal iyilik hâlini güçlendiren ortak bir şifa ve dayanışma maksadına bağlanmalıdır.

ORTAK MAKSAT

“Şifahane, odaların toplamı değil; insanı bütünlüğü içinde gören ortak bir iyilik ekosistemi olmalıdır.”

Ortak maksat somut olarak neyi hedefler?

- İnsanın güvenle başvurabileceği erişilebilir destek alanı
- Uzmanlıkların birbirini tanıdığı bütüncül yaklaşım
- Çocuklar, gençler, kadınlar ve aileler için gelişim imkânları
- Şifayı yalnızca seansa değil gündelik yaşama taşıyan topluluk
- Kendi gelirini üreten ve hayır fonları oluşturabilen sürdürülebilir yapı

Mekân, faaliyete göre yaşayan bir düzene dönüşür.

Üst iki kattaki odalar; psikolog görüşmeleri, bireysel danışmanlıklar, yaşam koçluğu, frekans terapisi ve benzeri mahremiyet gerektiren çalışmalar için planlanabilir.

Oda dağılımı kişilere kalıcı mülk alanı vermek yerine, hizmet ihtiyacı, kullanım süresi ve ortak programa göre düzenlenir.

Aynı çatı altında farklı hizmetler, ortak bir insan anlayışıyla buluşur.

Bireysel görüşmelerin mahremiyeti korunurken grup çalışmaları, nefes, eğitim ve çocuk gelişimi için esnek alanlar oluşturulur.

Amaç her yöntemi birbirine karıştırmak değil; gerektiğinde doğru yönlendirmeyi ve tamamlayıcı desteği mümkün kılmaktır.

Şifahane’de birbiriyle bağlantılı faaliyet alanları

- Psikolojik danışmanlık ve bireysel seanslar
- Nefes, farkındalık ve grup çalışmaları
- Çocuk eğitim koçluğu ve aile destekleri
- Yaşam koçluğu ve kişisel gelişim programları
- Frekans terapisi ve tamamlayıcı uygulamalar
- Atölyeler, eğitimler ve topluluk buluşmaları

İnsan kapıdan girdiğinde yöntem değil ihtiyaç merkeze alınır.

Kişi hangi uzmana gideceğini bilmek zorunda kalmamalıdır. İlk temas ve ihtiyaç değerlendirmesi, onu uygun uzman veya programa yönlendiren güvenli bir kapı oluşturabilir.

Bu sistem teşhis veya tıbbi yetki sınırlarını aşmadan, hizmetler arasında bilinçli yönlendirme ve devamlılık sağlar.

Uzmanlık sınırları bütüncül yaklaşımın güvencesidir.

Her uygulayıcı kendi eğitim, yetki ve etik sınırları içinde hizmet verir. Bütüncül olmak, yöntemlerin sınırlarını belirsizleştirmek değil; kişinin ihtiyacını doğru alana yönlendirebilmektir.

Gerekli hâllerde sağlık kurumlarına veya ilgili uzmanlara dış yönlendirme yapılması sistemin zayıflığı değil sorumluluğudur.

UZMANLIK VE GÜVEN

“Şifahane her şeyi yaptığı için değil, neyi kimin yapması gerektiğini bildiği için güvenilir olur.”

Şifahane'nin ihtiyaç haritası odalardan daha geniştir.

Uzmanların yanı sıra karşılama, randevu, temizlik, çocuk alanı, program koordinasyonu, iletişim, kayıt, mali yönetim, teknik bakım ve topluluk ilişkileri gerekir.

Görünmeyen bu sorumluluklar başlangıçta tanınmazsa birkaç insanın sürekli fedakârlığına dönüşür.

Kaynak tamamlama haritası

- Mekân ve oda kullanımı
- Uzmanlık ve uygulayıcı emeği
- Koordinasyon, karşılama ve randevu sistemi
- Ekipman, sarf, temizlik ve teknik bakım
- İletişim, tanıtım ve topluluk ağı
- Başlangıç finansmanı ve işletme rezervi
- Hukuk, muhasebe ve kalite güvencesi

Her katkı, Şifahane’de üstlendiği gerçek yükü görünür olur.

Bina sahibinin mekân katkısı, uzmanın seansı, koordinatörün sürekliliği, gönüllünün dönemsel desteği, finans sağlayanın riski ve kadın ağının toplumsal güveni aynı değildir.

Fakat hiçbirini görünmez bırakılmaz; nitelikleri içinde kayıt ve mutabakatla değerlendirilir.

Geniş kadın ağı, hazır iş gücü olarak görülmemelidir.

Yıllardır dayanışma kültürü içinde bulunan kadınlar Şifahane'nin en kıymetli toplumsal zeminidir. Ancak bu birikim, herkesten sürekli ücretsiz emek beklemek anlamına gelmez.

Her katılımcı neyi, ne kadar süreyle ve hangi koşulla sunacağını özgürce belirlemelidir.

RUHU KORUMAK

“Gönüllülük kültürü Şifahane’nin ruhudur; görünmeyen mecburi emek ise onun üzerine kurulacağı zemin olamaz.”

Katılım farklı biçimlerde mümkün olabilir.

- Sürekli profesyonel sorumluluk
- Belirli gün veya saatlerde uzmanlık katkısı
- Dönemsel atölye ve eğitim
- Gönüllü topluluk veya karşılama desteği
- Mekân, ekipman veya ilişki ağı katkısı
- Finansman ve risk üstlenimi
- Belirli bir hayır fonuna karşılıksız destek

Şifahane hayır yapabilmek için gelir üretebilmelidir.

Seanslar, danışmanlıklar, eğitimler ve workshoplar hem uzmanların emeğini hem merkezin sürekliliğini taşıyan gelir alanlarıdır.

Ekonomik faaliyet manevi maksadın karşıtı değil; doğru yönetildiğinde bağımsızlığın ve düzenli hayrın kaynağıdır.

Muhtemel gelir alanları

- Bireysel seans ve danışmanlıklar
- Grup programları ve nefes çalışmaları
- Eğitim, seminer ve workshoplar
- Çocuk ve aile destek programları
- Kafeterya ve çorbahane
- Kurumsal veya topluluk temelli özel programlar

Her gelirin ardındaki katkı ayrıştırılır.

Bir seansın geliri yalnızca odayı kullanan uzmanın veya yalnızca binanın sonucu değildir. Karşılama, randevu, iletişim, temizlik, altyapı ve ortak güven de hizmeti mümkün kılar.

Paylaşım modeli bu katkıları görünür kılar; uygulayıcının hakkını korurken merkezin ortak yüklerini de karşılar.

Önce gerçek giderler ve süreklilik güvence altına alınır.

Kira veya mülkiyet kullanımı, enerji, bakım, temizlik, sarf, personel, vergi, muhasebe, iletişim ve rezervler açıkça hesaplanır.

Dağıtılabilir değer ancak hizmetin kalitesi ve Şifahane'nin devamı korunduktan sonra belirlenir.

Hizmete erişemeyenler sistemin dışında bırakılmaz.

Şifahane bütün hizmetleri ücretsiz sunarak sürdürülemez hâle gelmemeli; yalnızca ödeme gücü yüksek kişilere açık bir merkeze de dönüşmemelidir.

Gelir içinden ayrılan açık sosyal destek fonları, ihtiyacı olan kişiler için indirimli veya ücretsiz hizmet imkânı oluşturabilir.

Sosyal destek farklı biçimlerde tasarlanabilir.

- Belirli sayıda destekli seans
- Çocuklar ve gençler için burslu program
- Kadınlar veya aileler için dayanışma kontenjanı
- Topluma açık ücretsiz grup buluşmaları
- Acil durum ve kriz desteği
- Sponsorlu eğitim veya şifa paketleri

HAKKANIYETLİ ERIŞİM

“Hakkı ödenen uzman, gideri karşılanan merkez ve açık sosyal fon aynı sistem içinde birlikte yaşayabilir.”

Şifahane tek kişinin iyi niyetine bağımlı kalmamalıdır.

Kurucu emeğe ve mekân katkısına saygı gösterilir; ancak program, kaynak ve gelecek kararları açık sorumluluklarla paylaşılır.

Yapı büyüdükçe yetki kişisel yakınlıklardan değil, üstlenilen görev ve hesap verme sorumluluğundan doğmalıdır.

Karar düzeninde üç alan ayrıştırılabilir.

Her karar, etkilediği alana ve taşıdığı sorumluluğa göre alınır.

- Günlük işletme: koordinasyon ve ilgili sorumlular
- Mesleki uygulama: uzmanlık ekipleri ve etik sınırlar
- Strateji, bütçe ve ilke: çemberin ortak karar yapısı

Kooperatif ve vakıf farklı maksatları taşıyabilir.

Kooperatif ekonomik faaliyet, ortak üretim ve katkı sahiplerinin haklarını düzenlerken; vakıf veya benzeri sosyal yapı hayır fonları, burslar ve toplumsal hizmetleri taşıyabilir.

Hukuki biçim, Dayanışma Çemberi'nin yerine geçmez; onun ilkelerini güvenli ve uygulanabilir hâle getiren araç olmalıdır.

Pilot, bütün binayı aynı anda açmak zorunda değildir.

İlk günden bütün odaları, hizmetleri ve ekipleri faaliyete geçirmek karmaşa ve görünmeyen yük üretebilir.

Sınırlı hizmetlerle başlayan ilk döngü; randevu, kayıt, gelir, hakkeleş ve yönlendirme düzenini gerçek verilerle sınamaya imkân verir.

İlk pilot döngüde sınıanabilecek yapı

- Az sayıda uzmanlık ve belirli hizmet günleri
- Tek karşılama ve randevu akışı
- Sınırlı sayıda grup çalışması veya workshop
- Kafeterya-çorbahane için kontrollü başlangıç
- Açık katkı ve gelir kaydı
- Küçük bir sosyal destek fonu
- Dönem sonunda ortak değerlendirme

Pilotun başarısı yalnızca gelirle ölçülmez.

Hizmet alanların güveni, uzmanların sürdürülebilirliği, kayıtların açıklığı, ekip içi iş birliği, sosyal erişim ve sistemin birkaç kişiyi tüketmeden çalışabilmesi birlikte değerlendirilir.

Başarı, büyüklükten önce sağlıklı işleyiştir.

Şifahane yaşadığında

İnsan yalnızca seans aldığı bir binaya değil; güvenle karşılandığı, doğru yere yönlendirildiği, öğrenebildiği, ilişki kurabildiği ve gerektiğinde başkasına katkı sunabildiği bir topluluğa gelir.

Merkez, hizmet sunanlarla hizmet alanları kesin çizgilerle ayırmak yerine insanın yeniden güçlenip katkı sahibi olabileceği bir döngü kurar.

Şifahane yalnızca Bursa için değil, model için de öğrenme alanıdır.

Burada geliştirilen katkı kayıtları, yönlendirme sistemi, gelir paylaşımı, sosyal fonlar ve karar düzeni sonraki Dayanışma Çemberleri için gerçek tecrübe oluşturabilir.

Pilotun kıymeti kusursuz görünmesinde değil; neyin çalıştığını ve neyin değişmesi gerektiğini açıkça gösterebilmesindedir.

ÖĞRENEN PILOT

“Yaşayan örnek, teoriyi kanıtlayan vitrin değil; teoriyi gerçeğin içinde geliştiren ortak laboratuvarıdır.”

Bursa Şifahane’de modelin karşılığı

- Hazır mekân ortak maksada bağlanır.
- Uzmanlıklar sınırları korunarak birbirini tamamlar.
- Görünür ve görünmeyen bütün katkılar kaydedilir.
- Gelir, hakkeleş, süreklilik ve hayır birlikte düzenlenir.
- Kadın dayanışma ağı ücretsiz iş gücüne indirgenmez.
- Kararlar görev, yetki ve hesapla paylaşılır.
- Küçük pilot döngülerle öğrenilir ve büyütölür.

YAŞAYAN ŞİFAHANE

**“Şifahane’nin gerçek değeri, binayı doldurmak değil;
hakkaniyetli bir şifa ve dayanışma kültürünü yaşatmaktır.”**

Şimdi bütün anlatının son sorusuna geliyoruz.

Altı bölüm boyunca neden yeni bir zemine ihtiyaç duyduğumuzu, Dayanışma Çemberi'nin anlamını, hak ile hayrın ilişkisini, işleyişini, gençlere sunduğu geleceği ve Bursa'daki yaşayan ihtimali gördük.

Son bölümde bu yapının yalnızca birkaç kişinin fikri olarak kalmaması için hepimize düşen daveti ve ortak sorumluluğu konuşacağız.

BÖLÜM 7'YE GEÇİŞ

“Davet ve ortak sorumluluk”